

ПОТЕНЦІЙНИЙ РИНОК ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ

Ас. Каф. Менеджменту Тіхонова Н.О.

Національний університет харчових технологій

Як стверджують засоби масової інформації, в Україні з кожним роком зростає виробництво та споживання органічної продукції українського виробництва. Наприклад, як стверджує голова правління Федерації органічного руху України Євгеній Мілованов внутрішнє споживання "зеленої" їжі в 2011 р. було на рівні 4-5 млн. євро. Причому, за його словами, щороку цей показник, незважаючи на кризу, подвоюється (у 2008 р - 600 тис., в 2009 - 1,2 млн євро, в 2010 -2,4 млн євро). Хто ж вони - потенційні споживачі органіки?

Порівняно із країнами ЄС, Сполученими штатами та Австралією, які вважаються лідерами у галузі виробництва та споживання органічної продукції, в Україні досить не високий попит на таку продукцію. Якщо, наприклад за даними статистики у Великобританії органічну їжу вживають три родини з чотирьох, то в Україні цей показник складає не більше 10% жителів всієї країни. Це в переважній більшості міські жителі, які мають дохід вище середнього, люди які мають певні проблеми зі здоров'ям та в невеликій кількості родини, що мають маленьких дітей і купують органічні продукти виключно для споживання дитиною.

Причин такого вузького кола споживачів органіки декілька. Перша, і мабуть найважливіша – це ціна "зеленої" їжі. Якщо світовий рівень націнки на органічні продукти знаходиться в межах від 20 до 30 відсотків, то в Україні він складає майже 100%. Наприклад органічне молоко в спеціалізованих магазинах коштує 16-20 грн, тоді як звичайне до 10грн. Пояснюється це з одного боку дефіцитом такої продукції в країні, з іншого низьким попитом на органіку серед споживачів. За даними дослідження, що було проведено в Україні компанією Appleton Mayer в 2010 році 55% українців, що мешкають у великих містах згодні купувати органічну продукцію, але за умови, що вона коштуватиме дорожче від звичайної не більше ніж на 10-40% .

Другою причиною можна назвати необізнаність наших громадян у питаннях, що саме являє собою органічна продукція, як вона маркується, де її можна купити і як відрізнити справжню від підробок. Наші співвітчизники набагато більше довіряють продукції, яку продають бабусі на базарах ніж тій, яку називають органічною і продають у супермаркетах навіть при наявності міжнародного сертифіката якості останньої. Ця проблема ускладнюється іще тим, що лише 21 квітня 2011 року депутатами Верховної Ради України було ухвалено Закон України про Органічне виробництво у якому нарешті визначено, що можна називати органічною продукцією. Але в законі нічого не сказано про продукцію з префіксами «біо», «еко» та «натуральна», якою наповнені полиці супермаркетів, і яка сприймається споживачами як органічна. Також слід зазначити, що 5 травня 2011 р. прийнятий Верховною Радою Закон України "Про органічне виробництво" був направлений на підпис Президента України і 20 травня 2011 р. Президентом України його було відхилено. Президентом зазначено, що Закон не може бути підписаний, так як він, не забезпечує системного вирішення всього комплексу питань у сфері органічного виробництва, не відповідає Конституції України та Законам України. Тобто на сьогодні проблема залишилась законодавчо невизначеною.